

Необхідність правового виховання школярів

Правові погляди мають бути засновані на загальних правових знаннях та уявленнях про державу і право, про правові відносини між людьми, про конституційні права та обов'язки особистості. Важливо, щоб ці знання і уявлення правильно відображали певні правові норми.

Одним із аспектів усебічного розвитку особистості є висока правова культура. Адже не можна вважати фізично здорову людину гармонійно розвиненою, коли вона, маючи широкі знання, добре працюючи або навчаючись, порушує закони, права. Здатність людини розуміти правила співжиття і вимоги законів та відповідним чином поводитися не є вродженою, вона формується під впливом спеціальних виховних заходів, є наслідком спілкування з іншими людьми, участі в різних видах діяльності.

Правове виховання — виховна діяльність школи, сім'ї, правоохоронних органів, спрямована на формування правової свідомості та навичок і звичок правомірної поведінки школярів.

Необхідність організації правового виховання учнівської молоді зумовлена розбудовою Української держави, існування якої немислиме без відповідного рівня правової культури її громадян, інтенсивною трансформацією правової системи, необхідністю подолання правового нігілізму та правової неграмотності.

У Концепції громадянського [виховання особистості](#) в умовах розвитку української державності написано, що "визначальною характеристикою громадянської зрілості та громадянського виховання є розвинена [правосвідомість](#) - усвідомлення своїх прав, свобод, обов'язків, ставлення до закону та державної влади". [Правосвідомість](#) охоплює [знання](#), почуття, волю, уяву, думку і сферу підсвідомого духовного досвіду особистості.

Правосвідомість відтворює через систему своїх уявлень цінності та принципи правової дійсності, яка склалася у певних [історичних](#), соціальних, політичних та економічних умовах. [Право](#) здійснює свій регулятивний вплив на людей, впливаючи на їхню свідомість.

Державна програма правової освіти населення гарантує кожному право на правове виховання, поєднуючи його із загальною середньою і професійною освітою, естетичним, економічним, політичним, вихованням. У цьому нормативному акті передбачено завдання про обов'язкове правове виховання, починаючи з дошкільного віку.

Правове виховання не ставить за мету дати [професійні](#) правові знання, воно лише передбачає дати базу, яка б дала змогу законно вчинити в тій чи іншій правовій ситуації.

Правомірна поведінка особи можлива лише після активного впливу правового виховання та характеризується певною особливістю вирішення завдань. Велике значення має підготовка, рівень засвоєння особою правових знань. Також важливу роль відіграє внутрішнє [бажання](#) підлітка до засвоєння правових знань та співвідношення своїх вчинків з нормами права.

Правове виховання ефективно лише тоді, коли чітко визначені принципи гуманності, систематичності, послідовності здобуття правових знань, наявний практичний зв'язок права з реальним життям слухачів (симуляція), органічна єдність правового та морального виховання, високої кваліфікації кадрів.

Необхідність проведення та вдосконалення правового виховання в сучасній загальноосвітній школі пояснюється тим, що воно сприяє розвитку: міцної бази знань у галузі права й політики (прав людини і демократії); вміння критично мислити і спілкуватися з людьми; позитивного ставлення до громадянських дій та ініціатив і верховенства права; бажання й здатності брати участь у суспільному житті.

Створення міцної бази знань втілюється в тому, що навчально-виховна програма, що містить правові основи надає найбільш необхідні у повсякденному житті кожної людини практичні знання про право та його галузі, про державний устрій і владу, про юридичні організації, юридичну професію, про правові та інші мирні процедури розв'язання життєвих проблем, про права та обов'язки громадянина. Всі ці знання роблять людину компетентним громадянином. Дає можливість учням використовувати свої правові знання і розуміння правової системи в практичних ситуаціях, з якими вони стикаються в повсякденному житті.

Розвиток критичного мислення та вміння спілкуватися з людьми сприяє розвитку в учнів навичок критичного мислення. Ці навички потребують ретельного аналізу висловлювань і позицій. Для того щоб люди могли відповідально та ефективно брати участь у демократичному управлінні державою, необхідно виробляти в них стратегії об'єктивного, сумлінного та конструктивного ставлення до питань і рішень, що торкаються їхнього громадського та приватного життя.

Необхідність проблеми правового виховання школярів на сучасному етапі, крім цього, зумовлена наступними основними факторами:

по-перше, однією із сторін всебічного розвитку особистості є наявність у неї високої культури поведінки, адже не можна вважати фізично здорову людину культурною, коли вона, маючи ґрунтовні знання, добре працюючи або навчаючись, порушує норми моралі чи законів;

по-друге, в Україні спостерігається тенденція зростання дитячої злочинності, поширення злочинності серед неповнолітніх випереджає її загальне зростання, при цьому вона "омолоджується".

Тому здійснення правовиховної роботи з учнями є доцільним з перших днів перебування дитини у школі .

Дніпровське районне
управління юстиції
у м. Києві